สารัตถะในสภาวะของธรรมชาติ

โดย

นายฉาวร พรรษา

วิทยานิพนธ์
ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

ภาควิชาจิตรกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

หอสมุดกลาง
งาน
บัณฑิตวิทยาลัย
30 : 11 : 55

- 7 ส.ค. 2556

SUBSTANCE IN STATE OF NATURE

By

Thavorn Phansa

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Program Visual Art

Department of Painting

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง "สารัตถะในสภาวะของธรรมชาติ" เสนอโดย นายถาวร พรรษา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 3 เดือน เม.ย. พ.ศ. 55

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ตั้งเจริญ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาวิน เบียดกลาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพโรจน์ วังบอน)
9 / เม.ย / 55

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รุ่ง ธีระพิจิตร)
9 / เม.ย / 55

..... กรรมการ
(อาจารย์ทรงไชย บัวชุม)
9 / เม.ย. / 55

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ตั้งเจริญ)
9 / เม.ย. / 55

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาวิน เบียดกลาง)
9 / เม.ย. / 55

53001205 : สาขาวิชาทัศนศิลป์
คำสำคัญ : สาระในความเป็นสัจธรรมของธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์และสร้างมุมความคิดเชิงปรัชญา

ถาวร พรรษา : สารัตถะในสภาวะของธรรมชาติ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ. พิชิต ตั้งเจริญ และผศ.นาวิน เบียดกลาง. 49 หน้า.

ผลงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ "สารัตถะในสภาวะของธรรมชาติ" สะท้อนถึงภาวะอันเกิดขึ้นจากพลังทางธรรมชาติที่ปรากฏขึ้นภายใต้ระบบจักรวาล ข้าพเจ้าได้นำปรากฏการณ์การรับรู้ส่วนตนเหล่านี้มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก โดยแทนค่าความหมายด้วยสีสัน พื้นผิวและการเคลื่อนไหวอย่างฉับพลัน ซึ่งได้ผ่านกระบวนการทางเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบนามธรรมออกมาเป็นผลงานจิตรกรรม ซึ่งตั้งอยู่บนความตระหนักรู้เข้าใจในคุณภาพที่ถูกต้องเหมาะสม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาควิชาจิตรกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....

53001205 : MAJOR : VISUAL ART

KEY WORD : MAIN POINT IN THE TRUTH OF THE NATURE WHICH EFFECTS TO EMOTIONAL STATE AND CREATES PSYCHOLOGICAL THOUGH

THAVORN PHANSA : SUBSTANCE IN STATE OF NATURE. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.PICHIT THANGCHAREAN, AND ASST.PROF.NAWIN BIADKLANG. 49 pp.

"Substance in State of Nature" present a condition about power of natural phenomenon which occur in the universe system. My inspired to present this thesis are from inner oppression. Color, texture and suddenly movement between consciousness and spirit are made up to be meaning of works.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Department of Painting Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2011

Student's signature.....

Thesis Advisors'signature 1..... 2.....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาผู้ให้ชีวิตอุปถัมภ์มาแต่กำเนิด มอบแต่สิ่งที่ดีงามมาโดยตลอด ขอบคุณมิตรสหายที่คอยเกื้อหนุนและให้กำลังใจ ขอบคุณตัวข้าพเจ้าเองสำหรับความมานะและจิตใจที่แน่วแน่ ทะเยอทะยาน ปีนป่ายมุ่งมั้นสู่เส้นทางศิลปะ ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์อิทธิพล ตั้งโฉลก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต ตั้งเจริญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นาวิน เบียดกลาง ที่มีความกรุณาให้คำปรึกษาช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่เป็นความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำงานสร้างสรรค์ทางศิลปะ ขอขอบคุณพี่หนูอันเป็นผู้มีพระคุณช่วยเหลือทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ขอบคุณน้องเนิสที่ช่วยดูแลจัดพิมพ์เอกสารทั้งหมดในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะภาควิชาจิตรกรรมที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อบรมแนะแนวทางการศึกษาให้ข้าพเจ้าตลอดมา เกิดเป็นงานสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีทุกประการ สามารถให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจศึกษาค้นคว้าทุกท่าน

คุณงามความดีที่เกิดจากการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าขอมอบคุณความดีทั้งหมดให้แก่บิดา มารดา มิตรสหาย ผู้มีพระคุณ ครูอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน และยังผลซึ่งความสุขความเจริญตลอดไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญภาพ ..... ฌ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ 1

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ 2

สมมติฐานของการสร้างสรรค์ 2

ขอบเขตของการสร้างสรรค์ 2

เนื้อหาความสำคัญของเรื่องสารัตถะ-ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ศึกษา 2

รูปแบบ 3

เทคนิควิธีการ 3

ขั้นตอนของการสร้างสรรค์ 4

วิธีการสร้างสรรค์ 5

แหล่งข้อมูลในการสร้างสรรค์ 5

อุปกรณ์ใช้ในการสร้างสรรค์ 5

การนำเสนอผลงาน 6

คำนิยมศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา 6

2 ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ 7

ปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ 8

แรงบันดาลใจและอิทธิพลทางด้านศิลปะ 9

อิทธิพลทางศิลปะนามธรรมฉับพลัน(Abstract Expressionism) แบบตะวันตก 9

อิทธิพลทางศิลปะนามธรรมฉับพลัน(Abstract Expressionism) แบบตะวันออก 12

3 ขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ 14

รูปแบบของงานศิลปะ 14

สรุป 15

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ หน้า
4 การวิเคราะห์และพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ 28
ช่วงระยะเวลาของการศึกษา..... 28
ช่วงระยะเวลาของศิลปนิพนธ์..... 28
ศิลปนิพนธ์ช่วงแรก..... 29
ศิลปนิพนธ์ช่วงที่สอง..... 29
ศิลปีพนธ์ช่วงที่สาม 30
ผลงานศิลปนิพนธ์ (ART THESIS)..... 31
5 สรุปและข้อเสนอแนะ..... 44

บรรณานุกรม 46

ประวัติผู้ทำวิจัย 47

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผลงานของ Helen Frankenthaler	10
2	ผลงานศิลปะของ Morris Louis	11
3	วิธีการวาดภาพแบบเซน	12
4	ภาพแนวปรัชญาเซนของ อะซุอิน เคคะซุ	13
5	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 1	16
6	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 2	17
7	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 3	18
8	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 4	19
9	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 5	20
10	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 6	21
11	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 7	22
12	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 8	23
13	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 9	24
14	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 10	25
15	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 11	26
16	ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 12	27
17	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 1	31
18	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 2	32
19	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 3	33
20	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 4	34
21	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 5	35
22	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 6	36
23	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 7	37
24	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 8	38
25	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 9	39
26	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 10	40
27	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 11	41
28	ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 12	42

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

29 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 13..... 43

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

โลกกำเนิดขึ้นมาและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มิได้อยู่คงที่หรือคงเดิม ปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาจากหลักฐานของซากดึกดำบรรพ์ เป็นหลักฐานที่ทำให้เห็นถึงกระบวนการทางธรรมชาติ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่น่ามหัศจรรย์ เพราะได้ก่อให้เกิดสิ่งมีชีวิตมากมายซึ่งอยู่เหนือการคาดหมายและการกำหนด และมิอาจหยั่งรู้ได้โดยวิธีการหรือเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ลักษณะของปรากฏการณ์ธรรมชาติมีการเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปสู่ลักษณะอื่นๆ[1]

มนุษย์ในสมัยดึกดำบรรพ์ ได้ประสบกับปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆ ซึ่งมีทั้งความน่ากลัว แปลกประหลาดและมหัศจรรย์สำหรับตัวมนุษย์ เช่นความมืด ความสว่าง พายุพัด ฟ้าแลบฟ้าผ่า แผ่นดินไหว เป็นต้น และด้วยความไม่รู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์เหล่านั้น มนุษย์จึงเกิดความเกรงกลัวต่อปรากฏการณ์ธรรมชาติต่างๆที่เกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ นอกจากปรากฏเป็นรูปแล้ว ยังปรากฏเป็นความรู้สึกของจิตวิญญาณที่แฝงอยู่โดยตลอด ดำเนินไปตามสภาวะของเวลา เป็นสาระ-นามธรรมจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มนุษย์กับธรรมชาติมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มนุษย์พึ่งพาอาศัยธรรมชาติโดยการนำพืช สัตว์และธรรมชาติอื่นๆ มาดำรงชีวิตเพื่อตอบสนองความต้องการด้านกายภาพและชีวภาพ "ธรรมชาติมีความหมายกว้างขวางมาก" ในภาษาไทย ธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิด มี และเป็นอยู่ตามธรรมชาติของสิ่งนั้น หรือ ของที่เกิดขึ้นตามวิสัยของโลก เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ ในภาษาอังกฤษ ธรรมชาติ(nature) หมายถึง สิ่งที่เกิดทางวัตถุ ทางจักรวาล และเป็นไปเองโดยไม่ถูกปรุงแต่ง สิ่งที่เป็นอยู่ในร่างกายแต่กำเนิด ปรากฏการณ์ที่เป็นไปเอง เช่น ภูเขา ต้นไม้ การไหลของแม่น้ำ การเคลื่อนตัวของเปลือกโลก เป็นต้น

ความเชื่อในสัจจะของธรรมชาติ ที่เกิดจากการสังเกตและการรับรู้นี้ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดสาระ-นามธรรม ที่เกิดเป็นปรากฏการณ์ขึ้นภายในจิตใจ ผ่านกระบวนการทางศิลปะ เป็นผลงานสร้างสรรค์ด้วยเทคนิควิธีการทางจิตรกรรม

---

[1] วิทย์ วิศเวทย์, ปรัชญาทั่วไป (กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2522),6.

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

ผลงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าชุดนี้เป็นการแสดงออกโดยตรง ข้าพเจ้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของสัญชาตญาณ ผ่านกระบวนการแห่งกาลเวลาของธรรมชาติที่มีความสมดุลในการดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ ซึ่งก่อให้เกิดการดำรงอยู่ สืบทอด และสูญสลายเป็นวัฏจักร เนื่องจากมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ ความเป็นไปกันอย่างแนบแน่น และด้วยทัศนะที่ข้าพเจ้ามองเห็นในวงจรธรรมชาติเหล่านี้ ข้าพเจ้าจึงมีแนวความคิดในการทำงานจิตรกรรม โดยวิธีการประสานทับซ้อน การปลดปล่อยและผ่อนคลาย และการใช้สี รวมไปถึงลักษณะการเคลื่อนไหลของสี ในการสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองอารมณ์ความรู้สึก ทัศนคติที่มีต่อปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้น โดยอาศัยธาตุทางทัศนศิลป์ เช่น รูปทรง สี น้ำหนัก พื้นผิวและพื้นที่ว่าง สร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมในรูปแบบของศิลปะนามธรรม มีวิธีการสร้างสรรค์ผลงานโดยการเท การราด การปาด การไหล การพ่น ของสี ซึ่งเป็นวิธีการที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน

สมมติฐานของการสร้างสรรค์

ศิลปศึกษาที่แท้ไม่เพียงให้สภาพแวดล้อมทางกายภาพสวยงามเท่านั้น จุดประสงค์ที่สำคัญกว่าก็คือการเข้าถึงก้นบึ้งแห่งจิตใจของมนุษย์ ศิลปินศึกษาธรรมชาติเพื่อที่จะเข้าใจจิตวิญญาณและท่วงทำนองของมันเพื่อรู้สึกเป็นหนึ่งเกียวกับจิตจักรวาลจนกระทั่งทุกสิ่งทุกอย่างค่อยๆ พัฒนาขึ้นเป็นสัมพันธภาพแห่งมิตรภาพ[2]

เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ จึงได้สมมติฐานของการสร้างสรรค์ โดยขณะในช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าทำการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าได้รวบรวมอารมณ์ความรู้สึก สมาธิทางด้านร่างกายและจิตใจจนถึงวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผ่านสภาวะลีลาคีตภาพ กวีสภาพ และปรัชญาสภาพ ที่ค้นพบสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน การทำงานของจิตวิญญาณ สะท้อนตอบโต้กับอารมณ์ภายในที่สัมผัสกับสาระนามธรรมจากธรรมชาติและปรากฏกรณ์ทางธรรมชาติด้วยการแสดงออกอย่างรวดเร็วฉับพลัน และแสดงปฏิสัมพันธ์กับสภาวะทางอารมณ์ทางธรรมชาติ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

เนื้อหาความสำคัญของเรื่องสารัตถะ-ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ศึกษา

ปรากฏการณ์ของธรรมชาติทั่วไปมีความสัมพันธ์กับโลกและชีวิตตลอดมานับตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ แม้ว่าชีวิตในสังคมจะแวดล้อมไปด้วยความเจริญในด้านวัตถุซึ่งดูห่างไกลไปจากชีวิตเดิมที่เคยผูกพันกับธรรมชาติแท้ๆก็ตามแต่ภายในส่วนลึกจิตใจมนุษย์ในปัจจุบันย่อมตกอยู่ใต้พลัง

---

[2] เทวี ประสาท, ศิลปะ : รากฐานแห่งการศึกษา (กรุงเทพฯ : สรรพสาส์น, 2546),51.

สารัตถะ-ของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างแท้จริงอยู่เสมอ

กระแสน้ำไหล การเคลื่อนไหวของสายลม เป็นธาตุดั้งเดิมที่สำคัญเป็นส่วนหนึ่งของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับมนุษย์ได้ก่อตัวแปรสภาพเป็นพลังทางปรากฏการณ์ของธรรมชาติตั้งแต่สมัยสร้างโลกโดยสภาพแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ ดิน น้ำ ลม และไฟ ให้ความรู้สึกในเรื่องพลังและปรากฏการณ์ธรรมชาติที่แท้จริงและเป็นสัญลักษณ์ของกาล-เวลาซึ่งหมายความไปถึงเรื่องของปรัชญาธรรมชาติต่างๆ

รูปแบบ

เลือกสื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแบบนามธรรม(Abstract) มีเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อธรรมชาติและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเป็นหลัก เป็นการก่อรูปรวมตัวกันของจินตนาการอย่างไม่มีขอบเขตและ เหตุผล โลกทัศน์ในงานจิตรกรรมที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้นมาได้อ้างอิงจากคติ ปรัชญา หลักความจริงสัญลักษณ์ภายนอกทั่วไปรอบตัว ผูกโยงกับประสบการณ์ส่วนตัวแทนค่า สื่อความนัย โดยมีการกำหนดโครงสร้างของเนื้อหา เรื่องราวเป็นภาพเหตุการณ์ปรากฏการณ์ต่างๆจากธรรมชาติ เป็นความพยายามที่จะถ่ายทอดทัศนะ อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวออกมาโดยหลักการสร้างสรรค์ทางจิตรกรรมที่ใช้ทัศนธาตุทางศิลปะเป็นปัจจัยสำคัญของการทำให้เกิดผลงานที่เป็นรูปธรรม

เทคนิควิธีการ

คุณค่าที่สำคัญอย่างหนึ่งในงานจิตรกรรมนามธรรมคือ เทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการแสดงออก ผลงานศิลปะเมื่อผ่านแรงบันดาลใจไปจนถึงการสร้างสรรค์แล้ว การใช้เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ย่อมเป็นสิ่งอำนวยให้การแสดงออกสำเร็จผลตามความคิด การแสดงออกเรื่องราวของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติในงานศิลปะนี้ ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เทคนิค การราด การเท การเช็ด และการขูดสี โดยวิธีการถ่ายทอดด้วยมือ ละเลงสีลงไปบนผ้าใบให้เกิดผลทั้งในเรื่องของบรรยากาศและรูปทรงของธรรมชาติร่องรอยการเคลื่อนไหว ที่มีลักษณะพิเศษตามเทคนิคของผลงานแบบนามธรรม(Abstract)

โดยการใช้เทคนิคสีอะคริลิกและสีน้ำมันบนผ้าใบ มีการกำหนดสร้างลักษณะพื้นผิวระนาบ ให้มีความเรียบลื่น เพื่อมารองรับวิธีการทางจิตรกรรม นำเทคนิคการราดสี ขังสีบนระนาบผ้าใบให้เกิดการตกตระกอน จะช่วยเสริมสร้างให้มีความหลากหลายทางเทคนิค ส่งผลกับความรู้สึกสัมผัส อันเกิดจากร่องรอยที่มีความอิสระซึ่งแตกต่างกันออกไปทางด้านของอารมณ์ หากเทียบกับ

การใช้ฝีแปรงทางจิตรกรรม อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นความรู้สึก จินตนาการของการสร้างสรรค์จากปรากฏการณ์ทางเทคนิคด้วยตามความเหมาะสม ซึ่งวัตถุ สัญลักษณ์ภายในภาพจิตรกรรมเป็นการลวงตา จำลองขึ้นมาให้มีความเกินจริง สาระของการสร้างสรรค์ที่มุ่งสู่การแทนความหมายนั้น จำเป็นต้องมีผลทางเทคนิค เข้ามาเสริมมากกว่าการระบายสีด้วยพู่กันเพียงอย่างเดียว ข้าพเจ้าแสวงหาความเป็นธรรมชาติของเทคนิคมากกว่าความเหมือนจริงตามตาเห็น จำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่กล่าวมาข้างต้น เข้ามารองรับเพื่อส่งผลตามความต้องการมากที่สุด

ขั้นตอนของการสร้างสรรค์

ในการนำเสนอผลงานชุดนี้ ได้วางขั้นตอนวิธีการดำเนินงานศึกษาไว้ดังนี้

1.ขั้นต้นการเก็บข้อมูล

ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลดิบและส่วนที่เป็นข้ามูลเอกสารเกี่ยวกับธรรมชาติและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในโลก และจักรวาล

ถ่ายรูป รวมถึงการร่างภาพ(สเกตซ์ภาพ)

ข้อมูลผลงานศิลปินที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิด โดยครอบคลุมทางด้านเนื้อหาและรูปแบบ เทคนิคที่สอดคล้องกับผลงานของข้าพเจ้า

2.ขั้นตอนการวิเคราะห์

วิเคราะห์แบบแผนการดำเนินชีวิตและอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง

วิเคราะห์ทางด้านปรัชญา ชีวิตกับธรรมชาติและธรรมชาติกับชีวิต

วิเคราะห์ทางด้านเนื้อหาและความรู้สึกของคุณสมบัติ พลังสี และปฏิกิริยาของสีที่นำมาใช้

วิเคราะห์ผลงานทางด้านทัศนศิลป์ของศิลปินที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

3.ขั้นจัดทำข้อมูลสู่รูปแบบ

นำข้อมูลที่ได้จากธรรมชาติและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ มากลั่นกรองทางความรู้สึก และการถ่ายทอดเนื้อหาออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมนามธรรม ตามเจตนารมณ์ของผู้จัดทำ

จำแนกข้อมูล ออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อสามารถนำมาประกอบการเขียนภาพผลงาน

วิธีการสร้างสรรค์

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ สำน้ำมัน สีอะคลีลิค สีสเปรย์ น้ำมันสน ทินเนอร์ พู่กัน ยางปาก ผ้าเช็ดสีและผ้าใบ

เตรียมเฟรมผ้าใบขนาดตามต้องการ

รองพื้นเฟรมด้วยสีน้ำมันให้มีลักษณะพื้นผิวที่ลื่นเพื่อรองรับเทคนิค วิธีการสร้างงานได้อย่างเหมาะสมตามต้องการ

ผึ่งเฟรมผ้าใบที่เตรียมไว้ในพื้นที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกประมาณ 3-5 ชั่วโมง

นำเฟรมที่แห้งจากการเตรียมพื้น วางราบกับพื้นในระนาบที่สม่ำเสมอทุกๆด้าน

เตรียมสีน้ำมันและน้ำมันผสมในอัตราส่วนต่างๆ เพื่อสะดวกในการสร้างสรรค์ผลงาน

ราดสีน้ำมันตามอารมณ์ความรู้สึกภายในอย่างฉับพลันรวดเร็ว โดยคำนึงถึงวิธีการในการสร้างสรรค์เป็นหลัก

ปล่อยให้อัตราส่วนต่างๆที่เกิดขึ้นจากมวลของสีและน้ำมันผสมทำงานอย่างอิสระบนพื้นผ้าใบ โดยการยกเอียง ให้สีไหลไปตามทิศทางและควบคุมตามต้องการ

เก็บรายละเอียด,ตกแต่งในบางจังหวะของผลงานด้วยสีสเปรย์,สีน้ำมัน,สีอะคลีลิค ให้สมบูรณ์มากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

แหล่งข้อมูลในการสร้างสรรค์

1. ข้อมูลจากการสังเกตประสบการณ์ชีวิตของข้าพเจ้าในอดีตที่ผ่านมาหลากหลายช่วงเรื่องราวที่มีผลกระทบทางด้านจิตใจ อันเป็นทัศนะส่วนตัวภายในแบบข้อมูลเชิงนามธรรมตลอดจนความคิด จินตนาการ

2. ข้อมูลเชิงรูปธรรม คือสิ่งแวดล้อมภายนอกจาก ปรากฏการทางธรรมชาติต่างๆที่มีผลกระทบกับความรู้สึก

3. ข้อมูลขององค์ความรู้ต่างๆ ที่สนใจมีที่มาจากหลายแห่งทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นทัศนะคติ ส่วนตัวมีต่อแง่มุมต่างๆของธรรมชาติ

อุปกรณ์ใช้ในการสร้างสรรค์

1.อุปการณ์ด้านข้อมูลเอกสาร เช่น สมุดบันทึก, ปากกา, ดินสอ, กล้องถ่ายรูป

2.อุปการณ์ทางด้านค้นคว้าข้อมูลดิบ, กล้องถ่ายรูป, สมุดสเกตซ์(ภาพร่าง), ดินสอ ปากกา ,สัมผัสกับธรรมชาติโดยตัวผู้จัดทำเอง

การนำเสนอผลงาน

1. ผลงานจิตรกรรม 2 มิติ เป็นศิลปนิพนธ์
2. เอกสารประกอบศิลปนิพนธ์

คำนิยมศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้เข้าใจเจตนาของการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษ จึงขอแสดงคำนิยมศัพท์เฉพาะที่มีความหมายในเรื่องของศิลปะไว้ดังนี้

Abstract Art	ศิลปะแบบนามธรรม แสดงความรู้สึกทางใจออกมาเป็นภาพ
Aesthetic	สุนทรียภาพ
Direction	ทิศทางการนำสายตาให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว
Expression	การแสดงออกทางอารมณ์ในศิลปะ
From	รูปทรง รูปแบบที่ใช้แสดงออก
Influence	อิทธิพล
Inspiration	ความบันดาลใจ
Mass	มวลกลุ่ม เกิดจากรูปทรงหรือความว่าง
Naturalism	ปรัชญาแบบธรรมชาตินิยมมีแนวความคิดในสิ่งธรรมชาติเท่านั้นที่เป็นจริง
Natural object	สิ่งธรรมชาติ เช่น ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำ
Space	พื้นที่ว่างหรือความว่าง
Texture	ลักษณะพื้นผิวแสดงความมันวาว หยาบ หรือละเอียด
Theme	เนื้อหาในแนวเรื่อง
Laws of nature	กฎของธรรมชาติ
Zenga	การเขียนภาพแบบญี่ปุ่น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

บทที่ 2
ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ธรรมชาติคือสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงของมนุษย์ สรรพสิ่งทั้งหลายที่เป็นธรรมชาตินั้น เป็นสิ่งที่โอบอ้อมชีวิตมนุษย์มาโดยตลอด อาจจะกล่าวได้ว่านับตั้งแต่แรกเกิดที่รับเอาอากาศเพื่อการหายใจ นับตั้งแต่บัดนั้นที่มนุษย์เริ่มมีความสัมพันธ์และอยู่ภายในสภาวะแวดล้อมของธรรมชาติที่ได้ช่วยเกื้อกูลสภาวะความเป็นอยู่ของมนุษย์ตลอดเวลาของการดำรงชีวิต ความเป็นจริงระหว่างมนุษย์กับธรรมชาตินี้ ประจักษ์มาเป็นเวลาอันยาวนานตั้งแต่สมัยโบราณกาล มนุษย์ใช้แหล่งธรรมชาติเป็นที่อยู่อาศัย ใช้แหล่งน้ำเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต ณ ปัจจุบัน มนุษย์มีวิวัฒนาการสู่ความเจริญด้วยวิทยาการต่างๆ ที่ช่วยให้การดำรงชีวิตมีความสะดวกสบายมากขึ้น มนุษย์เริ่มห่างออกไปจากธรรมชาติ ชีวิตประจำวันที่เคยแวดล้อมด้วยธรรมชาตินั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นความเจริญของสิ่งแวดล้อมใหม่ นั่นก็คือ "วัตถุและความสับสนวุ่นวายของสภาวะสังคม" ถึงแม้ว่า ความเจริญรุ่งเรืองทั้งหลายเหล่านี้จะช่วยให้สภาวะมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปสู่สภาวะที่ดีขึ้นก็ตาม แต่ดูเหมือนว่าจะเป็นเพียงลักษณะของการดำรงชีวิตเท่านั้น เพราะความเป็นมนุษย์ มิได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย ชีวิตมนุษย์ยังคงอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ของธรรมชาติ สัญชาตญาณของมนุษย์ได้เตือนให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงความจริงที่ว่า ธรรมชาติเท่านั้นคือสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงของมนุษย์[3]

ความงามและความประทับใจ ธรรมชาติได้มอบความสวยงามให้แก่โลก ความสมบูรณ์ในตัวเองที่มีผลให้บังเกิดความรู้สึกเร้าใจ ขณะเมื่ออยู่ต่อหน้าสิ่งธรรมชาติอันเป็นคุณค่าของสุนทรียภาพ(Aesthetic) ท้องฟ้า ภูเขาน้อยใหญ่ ทุ่งท้องบรรยากาศที่เป็นความว่างเปล่ากว้างใหญ่ไพศาล แม่น้ำลำธารที่ทอดแนวยาวไหลเอื่อยตามร่องเขาและที่ราบ สิ่งเหล่านี้ เป็นทัศนียภาพแบบรวมๆที่ธรรมชาติมอบความงามให้ หากมองด้วยการพิจารณาให้ไกลในแต่ละสิ่ง ธรรมชาติได้ปรุงแต่งความงามให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเองเช่นเดียวกัน เช่น การเคลื่อนไหวของทิวหญ้าที่ถูกผสมผสานด้วยสีจากแสงแดด หรือ การเคลื่อนไหลของกระแสน้ำที่ไหลผ่านความลึกตื้นของชั้นดิน ทำให้เกิดมิติและสีที่มีค่าความงามตามหลักทฤษฎีสี ค่าความงามของธรรมชาติเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดความประทับใจ นำไปสู่การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกออกมาเป็นผลงานศิลปะในรูปแบบนามธรรม(Abstract)

---

[3] วิทย์ วิศเวทย์, ปรัชญาทั่วไป (กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2522),32.

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนอกจากความสมบูรณ์ทางเทคนิคที่จะนำไปสู่การแสดงออกในรูปแบบของผลงานแล้ว สิ่งที่ลึกไปกว่านั้นผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องคำนึงถึง ก็คือความสำคัญของเรื่องราวเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับเทคนิคในการแสดงออก ข้อมูลที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ต่อไปนี้จะเป็นส่วนที่สนับสนุนคุณค่าเรื่องราวเนื้อหาของการสร้างสรรค์

ปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ

ธรรมชาติกับมนุษย์มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่นมนุษย์ได้อาศัยธรรมชาติค้ำจุนตลอดชั่วชีวิต นักปรัชญาจึงได้หาความเป็นจริงที่ว่าด้วยธรรมชาติของโลกหรือจักรวาลและว่าด้วยธรรมชาติของมนุษย์แนวความคิดแบบปรัชญาธรรมชาตินิยม (Naturalism) ได้ชี้ให้เห็นคุณค่าของสารัตถะปรากฏการณ์ธรรมชาติจึงเป็นการสอดคล้องที่จะอ้างอิงแนวความคิดทางปรัชญาเพื่อให้ผลงานมีคุณค่าตามทัศนะของปรัชญาดังกล่าว

ปรัชญาธรรมชาติได้ให้ความสำคัญสูงสุดแก่ "สิ่งธรรมชาติ(Natural object)" ความหมายของสิ่งธรรมชาติจะต้องเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในระบบของอวกาศ-เวลา (Space-Time) และเป็นสิ่งที่มีการเกิดขึ้นดับลงโดยสาเหตุ การกล่าวถึงแนวคิดปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ต่อไปนี้จึงจะขอใช้คำว่า "ความว่าง" ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมในความหมายทางทัศนศิลป์เนื่องจากคำว่า Space หมายถึงพื้นที่ว่างหรือความว่างที่เป็นองค์ประกอบในงานศิลปะ

ปรัชญาธรรมชาติที่กล่าวไว้นี้ทำให้ข้าพเจ้ามองเห็นสัจจะอยู่สองประการที่จะสะท้อนแนวความคิดด้านปรัชญาในผลงาน

ประการแรก ธรรมชาติจะต้องเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในระบบของความว่างและเวลาซึ่งในความเห็นของธรรมชาตินั้นทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นจริงหมายถึงความเป็นสสาร มิใช่นามธรรมอันเป็นโลกแห่งความคิด แต่ชี้เห็นความหมายของสภาพแห่งการมีอยู่จริงการเกิดขึ้นของเหตุการณ์และการยอมรับคุณสมบัติหรือคุณภาพกระบวนการทั้งหลายพฤติกรรมเฉพาะตัวของปัจเจกวัตถุต่างๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระบบของความว่างและเวลา[4]

ในความหมายของการเป็นสสารที่กล่าวไว้นี้ย่อมจะหมายถึงลักษณะรูปทรงต่างๆของสิ่งธรรมชาติเพราะต่างก็อยู่ในระบบของความว่างและเวลาและมีสภาพการมีอยู่จริงมีกระบวนการของการเกิดขึ้นตามเวลาของปรากฏการณ์

งานศิลปะของข้าพเจ้าแสดงเรื่องราวสารัตถะของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติการใช้รูปทรงต่างๆที่อิสระของธรรมชาติจึงเป็นการเสนอสิ่งที่มีอยู่จริงในระบบของความว่างและเวลาตามแนวความคิดปรัชญาธรรมชาติ

---

[4] นันวทวันมุนี, พุทธะและเซน (กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2547), 78.

ประการที่สอง ธรรมชาติจะต้องเกิดขึ้นและดับลงโดยสาเหตุและสาเหตุนั้นต้องเป็นสิ่งธรรมชาติ ด้วยปรัชญานี้ได้ชี้ความหมายแห่งความเป็นจริงของการเกิดขึ้นมีอยู่แล้วดับสลายไปเองตามกฎของธรรมชาติ(Laws of Nature) ถึงแม้ว่าคำว่ากฎ จะมีความหมายที่แท้จริงแตกต่างไปอย่างไรแต่ในความหมายของคำว่า กฎธรรมชาติแล้ว ก็ย่อมจะหมายถึงความสม่ำเสมอที่สังเกตพบในพฤติกรรมของธรรมชาติ ที่สามารถพิสูจน์ได้ในเชิงวิทยาศาสตร์ด้วย[5]

ในธรรรมชาติที่มีการสืบเนื่องสัมพันธ์กันเป็นวงจรของธรรมชาติที่จะต้องเกิดขึ้นและดับลงโดยสาเหตุนี้ เป็นแนวความคิดด้านปรัชญาในผลงานศิลปะของข้าพเจ้า ที่จะชี้ให้เห็นความแท้จริงในสรรพสิ่งของธรรมชาติย่อมเป็นไปตามกฎนิรันดร

แรงบันดาลใจและอิทธิพลทางด้านศิลปะ

ศิลปะมีการรับอิทธิพลถ่ายเท ปรับเปลี่ยน หยิบยืม ต่อยอดกันมาตั้งแต่อดีต เป็นเหมือนข้อมูลที่ส่งต่อกันมา การรับนำมาใช้เป็นไปในลักษณะของการเรียนรู้ จึงต้องมีการคัดกรองเลือกสรร คงมิใช่การลอกเลียนกันมาแบบตรงไปตรงมาเพราะมีความแตกต่างกันทั้งด้านบริบทของเวลา วัฒนธรรม อิทธิพลที่ได้รับมาเกิดจากความประทับใจ ความพึงพอใจ เป็นความชอบส่วนตัว อาจเป็นลัทธิทางศิลปะหรือ แนวทางที่ตรงเข้าข่ายกับแนวทางการสร้างสรรค์ศิลปะของเรา บางครั้งก็เป็นการผสมผสานรวมกัน ของแนวทางมากกว่าหนึ่งแนวทางเข้าไว้ด้วยกัน ส่วนตัวข้าพเจ้าให้ความสนใจกับลัทธิทางศิลปะ และศิลปินที่ให้อิทธิพลทางด้านรูปแบบ การแสดงออก เช่นแนวทางศิลปะลัทธินามธรรมฉับพลัน(Abstract Expressionism) ให้อิทธิพลกับการสื่อความหมายสาระของธรรมชาติและปรากฏการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติ สู่การตีความหมายที่เป็นภาษาทางสัญญะ การคิดค้นแสวงหารูปแบบทางจิตรกรรม โดยใช้จินตนาการแบบเปิดกว้างก่อนจะใช้ จินตนาการที่มีความอิสระในเรื่องขอบเขตแห่งการสร้างสรรค์ บริบทแวดล้อมสัญลักษณ์ในผลงานที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องราว ถ่ายทอดจินตนาการ บรรยากาศ ปรากฏการณ์ เพื่อสื่อความหมาย นัย บางประการตามความรู้สึก

อิทธิพลทางศิลปะนามธรรมฉับพลัน(Abstrat Expressionism) แบบตะวันตก

ศิลปินนามธรรมฉับพลัน (Abstract Expressionism) ที่ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลมีความประทับใจในรูปแบบของการแสดงออก คือ เฮเลน แฟรงเคนธาเลอร์(Helen Frankenthaler)จิตรกรหญิงชาวนิวยอร์กผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานศิลปะแนวทางที่เกี่ยวกับธรรมชาติในรูปแบบนามธรรมโดยได้แรงบันดาลใจในระหว่างการท่องเที่ยว ซึ่งผลงานส่วนใหญ่ที่ปรากฏต่อสายตาคือ ภาพภูเขาและ

---

[5] นันวทวันมุนี, พุทธะและเซน (กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2547), 79.

ท้องทะเล ศิลปินใช้เทคนิคอันมีเอกลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานที่เรียกว่า “เทคนิคคราบสี” เป็นครั้งแรกโดยระบายสีลงบนพื้นผ้าใบดิบที่ไม่มีการเคลือบสีรองพื้นทำให้สีน้ำมันที่ทำละลายด้วยน้ำมันสนหรือน้ำมันพาราฟินแทรกซึมเข้าไปในอณูของเนื้อผ้า ผลลัพธ์ที่ได้จึงเหมือนงานเขียนเทคนิคสีน้ำ เอกภาพของสีและผ้าใบเน้นให้เห็นถึงความแบนราบของภาพ ดังนั้นภาพภูเขาและทะเลของแฟรงเคนธาเลอร์จึงเข้าข่ายจิตรกรรมสมัยใหม่ ที่เน้นความเคลื่อนไหวของสรรพสิ่งเป็นสำคัญ มีอารมณ์เวิ้งว้างวังเวงแฝงโลกเร้นลับส่วนตัว

ศิลปะลัทธิแอ็บสแตรกต์ เอกซ์เพรสชั่นนิสม์ (Abstract expressionism) ให้อิทธิพลต่อข้าพเจ้าในด้านวิธีคิด เนื้อหาแสดงออกถึงสาระความเป็นจริงของธรรมชาติ การสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดความเป็นอารมณ์ภายในจิตใจ ศิลปะนามธรรมให้ความหมายมากกว่าความงามแค่เพียงภายนอกคือ การสะท้อนความเป็นจริงและตอบโต้ความรู้สึกจินตนาการของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี การเรียนรู้และซึมซับเข้ามาเป็นประสบการณ์แบบอย่าง การประยุกต์ปรับใช้เปลี่ยนไปเป็นการคิดค้นทดลองเชิงสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

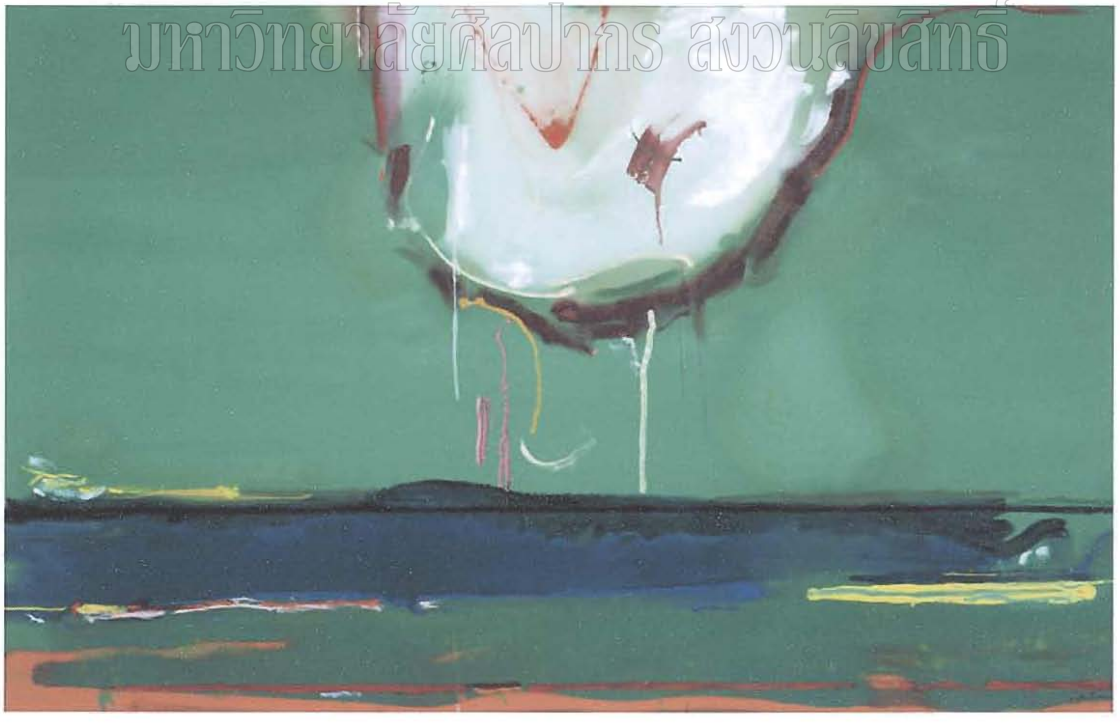

ภาพที่ 1 ผลงานของ เฮเลน แฟรงเคนธาเลอร์ *Helen Frankenthaler,* **High Spirits**, *1988, acrylic on canvas, 65 3/4x98 3/8 inches*

จิตรกรรมแอ็บสแตรกต์ เอกซ์เพรสชั่นนิสม์ (Abstract expressionism)ของ Morris Louis ศิลปินชาวสหรัฐอเมริกา มักจะมีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและใส่ความรู้สึกเฉพาะตนแฝงอยู่ เป็นตัวอย่างของผลงานศิลปะแนวนามธรรมที่น่าสนใจ คือ การที่ศิลปินเลือกใช้ลักษณะวิธีการสร้างสรรค์ผลงานแบบการเคลื่อนไหวของสีจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำและเลือกใช้วัสดุผ้าใบในลักษณะเฉพาะเทคนิค ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่าง พื้นที่รองรับและร่องรอยของคราบสี สร้างบรรยากาศแสดงห้วงแห่งกาล-เวลา ท้วงภาษาทางภาพนามธรรม ผลงานสื่อสารความรู้สึกธรรมชาติมาสู่คนดูได้อย่างน่าสนใจ เห็นถึงสภาวะอารมณ์อย่างแท้จริง สามารถเชื่อมต่อความรู้ความเข้าใจ ผ่านภาษานามธรรม ความแตกต่างของเวลาและเข้าถึงความหมายสุนทรียศาสตร์แห่งการสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 2 ผลงานศิลปะของ Morris Louis *Saraband*, 1959. Acrylic resin on canvas, 8 feet 5 1/8 inches x 12 feet 5 inches (256.9 x 378.5 cm). Solomon R. Guggenheim Museum, New York

อิทธิพลทางศิลปนามธรรมฉับพลัน(Abstrat Expressionism) แบบตะวันออก

ศิลปะแอ็บสแตรกต์ เอกซ์เพรสชั่นนิสม์ (Abstract expressionism) แบบเซน "ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการใช้งานหรือเพื่อความบันเทิงทางสุนทรียะเท่านั้น แต่เพื่อฝึกฝนจิตอย่างหนักเพื่อให้จิตสื่อสารถึงความจริงสูงสุด"

การวาดภาพแบบเซนเป็นสัญลักษณ์แห่งการรู้แจ้งของพลังและปรากฏการณ์จักรวาล เป็นการแสดงผลการกระทำในปัจจุบันขณะ เซนเป็นวิชาที่ลึกซึ้งที่สุดในบรรดาการเขียนภาพแบบญี่ปุ่นหรือที่เรียกว่า "เซนงะ" (Zenga) [6] เชื่อกันว่า คุณลักษณะของศิลปินจะแสดงออกมาอย่างชัดเจนผ่านวิธีที่เขาหรือเธอวาดภาพศิลปะแบบเซนนั้น คนที่มีจิตและวิญญาณที่สมบูรณ์เท่านั้นที่จะวาดภาพแบบเซนที่แท้จริงได้ ดังนั้นศิลปินบางคนฝึกฝนการเขียนภาพแบบเซนทุกวันเพื่อฝึกฝนจิต ข้าพเจ้าจึงนำความรู้ ความเข้าใจในอิทธิพลของผลงานแนวทางแอ็บสแตรกต์ เอกซ์เพรสชั่นนิสม์ (Abstract expressionism) ของตะวันออกและตะวันตกมาศึกษา จึงได้มีการผลักดันความคิดจินตนาการ ไฟแห่งการสร้างสรรค์ของตนให้ดำเนินต่อไปและชี้ให้เห็นเหตุ ปัญหา เพื่อเกิดความตระหนักรู้สามารถมองเห็นสภาวะตามที่เป็นอยู่นั้น ได้รวมกับจินตนาการประกอบกับทัศนธาตุทางศิลปะ สร้างภาพเขียนปรากฏการณ์ทางธรรมชาติแห่งความจริงในรูปแบบนามธรรมอย่างชัดเจน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 3 วิธีการวาดภาพแบบเซน

[6] Wikipedia, เซน [ออนไลน์],เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก http://th.wikipedia.org/wiki/เซน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 4 ภาพแนวปรัชญาเซนของ อะขุอิน เคคะขุ เขียนเมื่อพ.ศ.2303

"วงกลมในรูปนี้มิได้เขียนเป็นชั้นเดียว ดูเป็นภาพสามมิติแผ่ขยายออกดั่งมุ่นเมฆ พละกำลังแห่งการปาดพู่กันสามารถควบคุมได้อย่างสงบ คม เปี่ยมพลังไร้ร่องรอยของความลังเล งุ่มง่าม"[7]

[7] Wikipedia, เซน [ออนไลน์],เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก http://th.wikipedia.org/wiki/เซน

บทที่ 3
ขั้นตอนและกระบวนการในการสร้างสรรค์ ผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์

ก่อนที่จะได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ผลงานในชุดศิลปนิพนธ์ ข้าพเจ้าจะได้นำเสนอการสร้างสรรค์ผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ ซึ่งการนำเสนอผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ ก็เพื่อจะได้ทราบถึงการพัฒนาการ รูปแบบ ลักษณะของผลงานในระยะต่างๆ ที่ผ่านมาของข้าพเจ้าได้ดังนี้

รูปแบบของงานศิลปะ

การสร้างสรรค์งานศิลปะเริ่มจากความบันดาลใจและแนวความคิด แต่โดยเหตุที่ผู้สร้างสรรค์นั้นทำงานขึ้นจากการรับรู้ด้วยประสบการณ์ ถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกออกมาเป็นงานศิลปะทางทัศนศิลป์ ดังนั้นรูปแบบของงานศิลปะจึงมีความสำคัญที่จะสื่อความหมายให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของแนวความคิดตามเหตุผล

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงรูปแบบและเนื้อหาไปพร้อมกับการทำงานของปัจจัยทางทัศนศิลป์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านอกจากความสัมพันธ์ของรูปแบบและเนื้อหาจะมีเหตุผลสนับสนุนซึ่งกันและกันแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางทัศนศิลป์ที่แสดงออกอย่างสมเหตุสมผลประกอบด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

รูปทรง (Form) จากความบันดาลใจและความคิดที่ได้จากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ทั้งจากความงามอันบริสุทธิ์ที่มีอยู่ในความเป็นธรรมชาติและจากสิ่งธรรมชาติทั้งมวล ข้าพเจ้าต้องการที่จะแสดงรูปทรงของภูเขา น้ำตก บรรยากาศอันเป็นรูปทรงที่มีอยู่ในธรรมชาติ แสดงออกในเรื่องของพลัง การเคลื่อนไหว ลักษณะรูปทรงต่างๆ ล้วนแล้วแต่มีรูปทรงที่อิสระ จังหวะของการเคลื่อนไหวที่อิสระ ทำให้เกิดรูปทรงใหม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ความเป็นผนึกของธรรมชาติ การเคลื่อนไหว การก่อตัวของน้ำ สร้างความรู้สึกในธรรมชาติและปรากฏการณ์ใหม่อย่างต่อเนื่องสมบูรณ์

ข้าพเจ้าได้กำหนดรูปทรงในงานขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยเค้าโครงความเป็นจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติด้วยลักษณะของรูปทรงอิสระ รูปทรงต่างๆมีหลายขนาดประกอบกันเป็นปริมาตรขนาดใหญ่ การจัดวางรูปทรงมีทั้งการวางให้ชิดกัน ซ้อนกัน โดยคำนึงถึงจังหวะลีลา ประสานกันตามรูปนอกของรูปทรงอิสระเหล่านั้น

พื้นที่ว่าง (Space) การกำหนดพื้นที่ว่างมีความสำคัญในงานศิลปะ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นตัวทำงานคู่กับรูปทรงและจะช่วยส่งเสริมให้การทำงานของรูปทรงบังเกิดผล ในงานของข้าพเจ้า

จ/05
3554
091
วิทยานิพนธ์
ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

แสดงเรื่องราวของปรากฏการณ์ธรรมชาติ เสนอรูปทรงของสิ่งธรรมชาติ คือรูปทรงของภูเขา ลำธาร สายน้ำ พื้นที่ว่างจึงเป็นความว่างของบรรยากาศและได้กำหนดการใช้พื้นที่ว่างให้เกิดผลดังนี้

พื้นที่ว่างเป็นความว่างของบรรยากาศ หรือในส่วนที่เป็นท้องฟ้า มีขนาด1ใน4ของสัดส่วนทั้งหมดในบางภาพ ทั้งนี้เพื่อให้รูปทรงได้แสดงขนาดใหญ่เต็มที่

แสดงคุณลักษณะของพื้นที่ว่างตามที่เป็นจริงในธรรมชาติ คือ มีน้ำหนักตามคุณค่าของสี ส่วนบนสุดจะมีน้ำหนักเบากว่าส่วนล่างที่จะบรรจบกับขอบของรูปนอก รูปทรงภูเขา ลำธาร - พื้นที่ว่างให้ผลความแตกต่างระหว่างความว่างเปล่าของบรรยากาศกับความแน่นทึบของรูปทรง

พื้นผิว (Texture) การแสดงความเป็นพื้นผิวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในผลงานของข้าพเจ้า เนื่องจากการใช้ทรงของภูเขา โขดหินซึ่งในรูปทรงเหล่านี้ มีลักษณะความเป็นจริงของสิ่งที่มีพื้นผิวที่หยาบขรุขระ การแสดงพื้นผิวช่วยให้เกิดผลในการสะท้อนอารมณ์จากรูปทรง ข้าพเจ้าแสดงพื้นผิวให้เกิดผลดังนี้

แสดงความเป็นพื้นผิวที่หยาบกระด้างขรุขระ เพื่อให้รูปทรงมีความรู้สึกแข็งแกร่ง

ลักษณะพื้นผิวที่มีทั้งแบบเกล็ดหยาบขรุขระที่อยู่บนพื้นผิวของรูปทรงและแบบที่เป็นรอยแตกเป็นเส้นอิสระมีความต่ก ลักษณะทั้งสองให้ผลแตกต่างของพื้นผิว แต่มีความสัมพันธ์กัน

สี (Colour) การใช้สีอาศัยความเป็นจริงในเรื่องของสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติเป็นแบบอย่าง มิใช่การใช้สีให้เหมือนสิ่งที่มีอยู่จริงในธรรมชาติทั้งหมด หากแต่ยึดเอาค่าของน้ำหนักแสงเงาเป็นหลัก แล้วจัดโครงสีขึ้นมาใหม่ตามค่าน้ำหนักแสงเงา เพื่อให้เกิดคุณค่าของการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้วางแนวทางไว้ดังนี้

สีบรรยากาศใช้สีท้องฟ้า มีลักษณะแบนเรียบ ด้านบนสุดค่อนข้างเบา กระจายน้ำหนักอ่อนลงด้านล่างตามลักษณะ Value ของสี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลในความเป็นบรรยากาศของพื้นที่ว่าง

ใช้สีที่มีน้ำหนักเข้มในส่วนทั้งหมดของมวลกลุ่ม เพื่อแสดงความแตกต่างระหว่างความว่างของบรรยากาศกับมวลกลุ่มรูปทรงที่หนาแน่นและทึบตัน

ใช้สีที่สดใสเพื่อแสดงประกายของรูปทรงโดยเทคนิคการไหล เพื่อให้เกิดจุดสนใจ

สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานและการวิเคราะห์ทัศนธาตุ นับว่ามีความสืบเนื่อง สัมพันธ์ซึ่งกันและกันมาอย่างต่อเนื่อง เป็นการส่งผ่านประสบการณ์สร้างสรรค์ของข้าพเจ้าในช่วงเวลาก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จนถึงช่วงที่กำลังศึกษาเห็นได้ถึงการเปลี่ยนแปลง พัฒนาการทางศิลปะ ที่เป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น สามารถค้นคว้าศึกษา ทดลอง วิเคราะห์ วิจารณ์ถึงปัญหาในการสร้างสรรค์ของตนเองได้ ทั้งส่วนเด่นส่วนด้อยเพื่อปรับปรุงแก้ไข และต่อยอดทางความคิด ไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานชุดศิลปนิพนธ์ ที่จำเป็นต้องมีความชัดเจนของจุดมุ่งหมาย เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการศึกษาในระดับปริญญาโท

ผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 5 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันและสีอะคลิลิคบนผ้าใบ

ขนาด 140x140 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 6 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันและสีอะคลิลิคบนผ้าใบ

ขนาด 160x300 ซม.

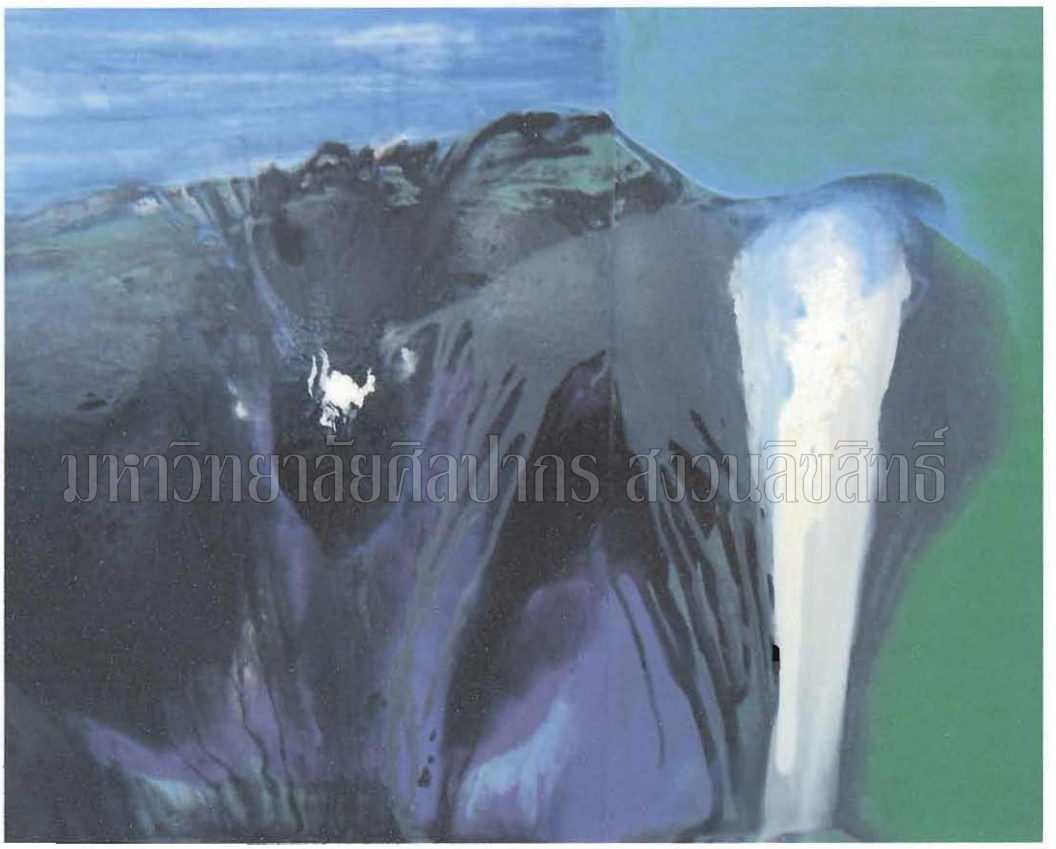

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 7 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันและสีอะคลิลิคบนผ้าใบ

ขนาด 180x250 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 8 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 180x240 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 9 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 240x280 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 10 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 6

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 240x190 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 11 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 7

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 240x190 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 12 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 8

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันและสีอะคลิลิคบนผ้าใบ

ขนาด 280x240 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 13 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 9

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 190x140 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 14 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 10

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 190x140 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 15 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 11

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 190x230 ซม.

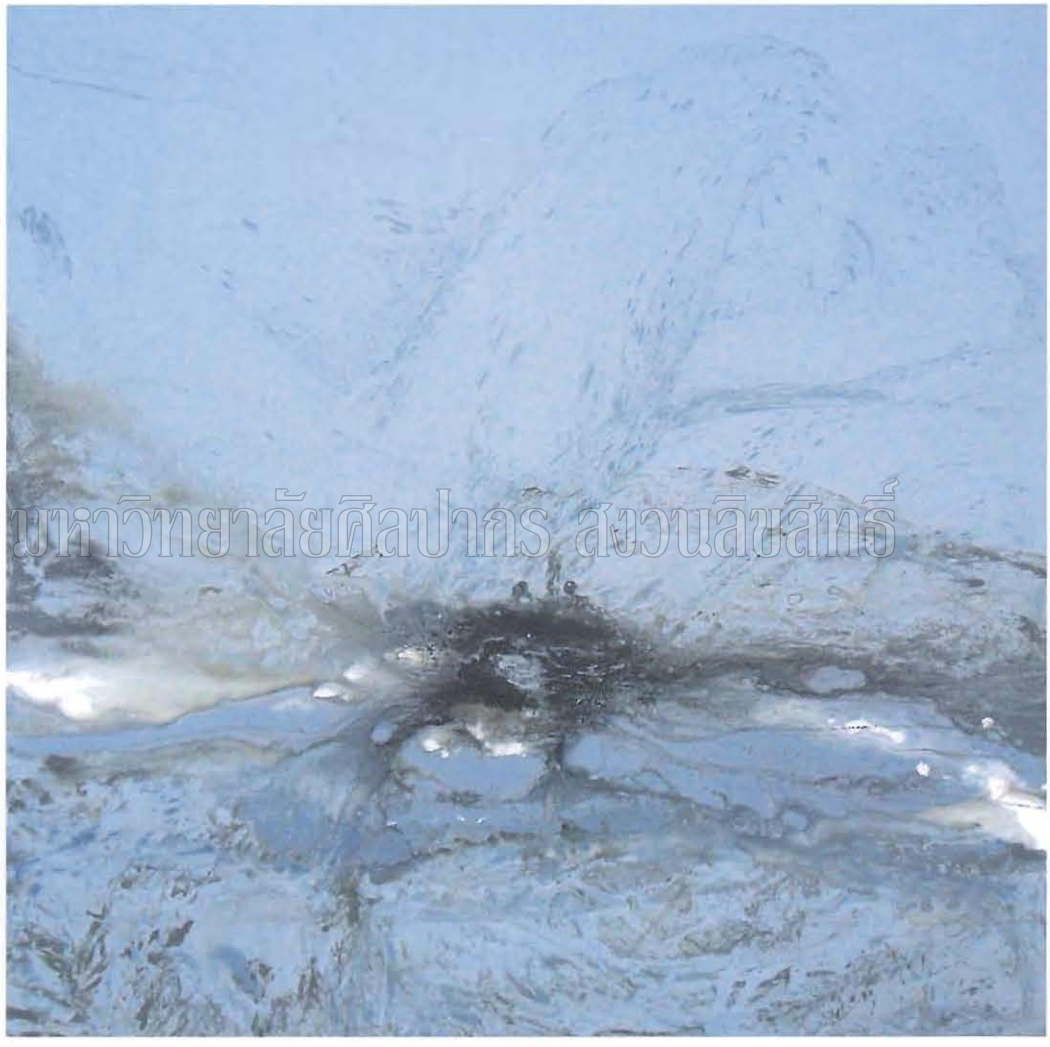

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 16 ภาพผลงานชุดก่อนศิลปนิพนธ์ (TERMINAL PROJECT) ชิ้นที่ 12

ชื่อผลงาน untitled

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 200x200 ซม.

บทที่ 4
การวิเคราะห์และพัฒนาการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

รูปแบบและความคิดที่แสดงออกในผลงานของข้าพเจ้ามีการพัฒนาพอสมควรมาตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงงานศิลปนิพนธ์ ความเป็นไปในแนวทางของการพัฒนาแบ่งออกตามช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ช่วงระยะเวลาของการศึกษา

ในช่วงระยะเวลาแรกเริ่มของการศึกษา ข้าพเจ้ามีความคิดจากความบันดาลใจที่ได้จากธรรมชาติในเรื่องของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ต้องการแสดงออกถึงบรรยากาศกับความว่าง เวิ้งว้างกว้างไกลไม่มีที่สิ้นสุด ใช้รูปทรงของทิวทัศน์ โขดหิน แม่น้ำอยู่ระยะหน้าด้วยบรรยากาศเพื่อขับให้ความว่างทำงานได้มากที่สุด รูปแบบของงานจัดอยู่ในแบบกึ่งนามธรรมจนถึงนามธรรม เนื่องด้วยต้องการแสดงผลสรุปในความคิดและแสดงออกด้วยการลดค่าความสำคัญในรายละเอียดลงเหลือเป็นรูปทรงที่ง่ายและค่อนข้างแบน พร้อมกับแสดงความว่างให้แรงขึ้นด้วยสีของบรรยากาศ แต่การทำงานในระยะเวลานี้ขาดความสำคัญในด้านเนื้อหาไป

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ในช่วงระยะเวลาต่อมาหลังจากที่ได้มองเห็นจุดบกพร่องของงานและจากการที่ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอน ข้าพเจ้าได้มีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานดีขึ้น โดยแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญแก่รูปแบบมากขึ้น โดยการใช้รูปทรงของโขดหินหรือภูเขา และสายน้ำเพื่อที่จะแสดงแนวความคิดของสิ่งที่มีชีวิต มีลักษณะการเป็นอยู่ตามสภาพ มีความสำคัญในความเป็นสิ่งธรรมชาติที่ปรากฏยั่งยืนและมีความสงบพร้อมไปกับความเคลื่อนไหวในธรรมชาติสู่บรรยากาศ

ผลงานในช่วงระยะเวลานี้มีความเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวทางใหม่ที่ได้แสดงความสำคัญในรูปแบบและความคิดได้ดียิ่งขึ้น

ช่วงระยะเวลาของศิลปนิพนธ์

ผลงานการทำงานในช่วงหลังของการศึกษา ทำให้ข้าพเจ้าได้มองเห็นอะไรบางอย่างในรูปแบบที่แสดงออก อย่างน้อยคือความรู้สึกที่มีต่อรูปลักษณะของผลงานที่เริ่มสะท้อนอารมณ์ได้สูงขึ้น จากลักษณะรูปทรงที่อิสระของผลงานพื้นผิวที่มีความขรุขระและหยาบกระด้างบวกกับความ

ละมุนละไมของเทคนิค สะท้อนความรู้สึกของความแข็งแกร่ง ตระง่าน และหนาแน่น ด้วยบรรยากาศของสีแบบโปร่งเบาบาง

ศิลปนิพนธ์ช่วงแรก

การทำงานที่สืบเนื่องต่อมาถึงช่วงเวลานี้ทำให้ข้าพเจ้าเกิดแนวความคิดจากความเป็นรูปทรงของความแข็งแกร่งในมวลอากาศ การดำรงอยู่ที่สงบในความเคลื่อนไหวและสัญลักษณ์ของเวลา แนวความคิดดังกล่าวข้าพเจ้าได้ทำงานด้วยการเสนอรูปแบบที่แสดงลักษณะของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีหลากหลายลักษณะและเปิดความว่างของบรรยากาศให้มีพื้นที่มีมวลอากาศที่เป็นฉากหลังได้มีส่วนเชื่อมของรูปทรงลำธารและภูเขา

งานในชุดนี้ข้าพเจ้าได้นำลักษณะของการต่อเฟรม พื้นที่รองรับให้มีความหลากหลายเพื่อสนองความเป็นจริงในธรรมชาติ ด้วยความรู้สึกหนักแน่นมากขึ้น เช่น ลักษณะของผลงานที่มีชื่อว่า "พันหนึ่งราตรี-กาล" ข้าพเจ้าต้องการพูดถึงความเวิ้งว้างของท้องฟ้า การเคลื่อนไหลของสายน้ำจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำโดยมีฐานการรองรับของเทคนิคทางจิตรกรรม สู่พื้นที่ที่มีลักษณะของเฟรมขนาดใหญ่กว่าเพื่อสร้างจินตภาพให้นึกถึงแผ่นดินที่มีความยิ่งใหญ่มหึมา โดยแบ่งออกเป็นสามขั้นดังรูปผลงานที่ปรากฏ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ศิลปนิพนธ์ช่วงที่สอง

ผลจากการทำศิลปนิพนธ์ในช่วงแรก ข้าพเจ้าได้เล็งเห็นความสำคัญทางธรรมชาติที่เป็นสิ่งแวดล้อมมีอิทธิผลต่ออารมณ์และจิตใจ และในสิ่งธรรมชาติทั้งมวลล้วนแล้วแต่แฝงไว้ด้วยพลังการเคลื่อนไหว ธรรมชาติยังสะท้อนให้เห็นถึงสัจจะในกฎธรรมชาติ มีการดำรงอยู่ตามระยะเวลา มีการเกิดและดับลงของปรากฏการณ์ ข้าพเจ้าได้ใช้แนวความคิดนี้ทำงานศิลปนิพนธ์เรื่องสารัตถะในสภาวะของธรรมชาติ ด้วยการเสนอรูปแบบและเนื้อหาของสิ่งธรรมชาติด้วยรูปทรงอิสระของโขดหิน สายน้ำ ที่จะแสดงความเคลื่อนไหวในความแข็งแกร่งแฝงไว้ด้วยพลังอยู่ภายใน

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ในช่วงระยะนี้ ข้าพเจ้าทำงานสืบเนื่องจากระยะแรกและได้มองเห็นความเป็นไปที่จะตัดความบกพร่องของการใช้เทคนิคและแก้ไขเทคนิคในการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมให้สมบูรณ์มากขึ้นและแสดงความเคลื่อนไหวของมวลอากาศโดยได้กำหนดรูปทรงขึ้นมาใหม่ เป็นรูปทรงอิสระเกี่ยวเนื่องต่อกันออกไป เพื่อให้ได้ความหลากหลายของปรากฏารณ์ธรรมชาติ อย่างไรก็ตามรูปทรงต่างๆยังให้ผลความรู้สึกในพื้นผิวของบรรยากาศที่ล่องลอยคละคลุ้งสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกจากปรากฏการณ์ธรรมชาติเป็นอย่างดี

ศิลปนิพนธ์ช่วงที่สาม

เป็นการทำงานในช่วงสุดท้าย เป็นการตกผลึกทางความคิดอย่างปลดปล่อยเพื่อให้เกิดอารมณ์ทางสุนทรียภาพในการทำงาน การเชื่อมต่อระหว่างความรู้สึกสู่การเคลื่อนไหวของการสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองอารมณ์ของตัวเอง ทำให้ผลงานชุดนี้มีความผ่อนคลายมากขึ้น อีกทั้งยังปรากฏลักษณะของสีใหม่ขึ้นภายในผลงานโดยมีลักษณะกลุ่มสีที่มีความงามเบาสบายจากความรู้สึกภายในใจ สะท้อนความเป็นปรัชญาของธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์

สรุปความเป็นไปในการพัฒนารูปแบบและความคิดในการทำงานของข้าพเจ้าพอจะกล่าวสรุปได้ว่า เมื่อแรกเริ่มศึกษานั้น ข้าพเจ้ามีแนวความคิดเกี่ยวกับการค้นคว้าทางเทคนิคเป็นหลัก รูปแบบของผลงานเน้นที่พื้นที่ว่างและรูปทรงที่ล่องลอยในอากาศ กำหนดรูปทรงให้มีขนาดใหญ่อยู่ส่วนตรงกลางภาพ ในช่วงหลังได้มีการพัฒนาการวางรูปทรงให้มีความสัมพันธ์กันกับพื้นที่ว่างมากขึ้น การแสดงออกด้วยสีในรูปทรงอิสระจึงมีผลทางอารมณ์ การทำงานศิลปนิพนธ์จึงได้แสดงรูปทรงของความเป็นธรรมชาติที่มีพลังการเคลื่อนไหวและลักษณะพื้นผิวให้เกิดผลสูงขึ้นไปอีก สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงอยู่ของธรรมชาติกับเวลา การทำงานที่สืบต่อมาทำให้เกิดแนวความคิดในเรื่องของปรากฏการณ์ธรรมชาติ ด้วยการเสนอรูปแบบและเนื้อหาของสิ่งธรรมชาติ ด้วยรูปทรงอิสระประกอบกันหลายๆขนาด ให้มีความใหญ่ ความเคลื่อนไหว ความแข็งแกร่ง และมวลบรรยากาศที่เบาบางแฝงด้วยความซ่อนเร้นอยู่ภายใน เป็นการนำเสนอเนื้อหาของธรรมชาติกับปฏิสัมพันธ์ส่วนตัวที่ลุ่มลึกมากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ผลงานศิลปนิพนธ์ (ART THESIS)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 17 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งการเวลา

เทคนิค สีน้ำมัน,อะคลิลิค,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 192 x 192 ซม.

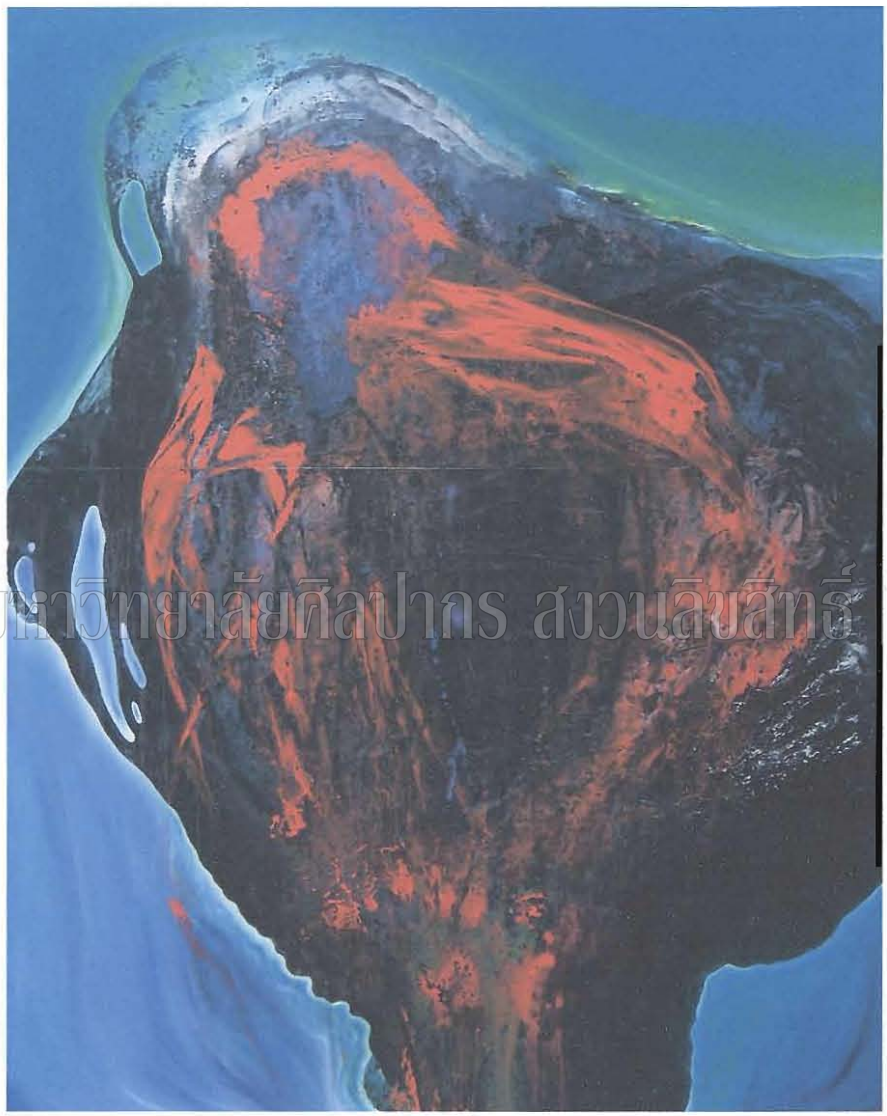

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 18 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน รูป-ลักษณะนามธรรม

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 240 x 190 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 19 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ (ART THESIS)ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน ความงดงามของความว่าง

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 325 x 150 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 20 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน จากภูผา-ทะเล

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 240 x 190 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สิ่งอนุสนธิ์

ภาพที่ 21 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน พันหนึ่งราตรี-กาล

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 270 x 180 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 22 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 6

ชื่อผลงาน ขอบฟ้า-เหตุการณ์

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 85 x 85 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

ภาพที่ 23 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ (ART THESIS)ชิ้นที่ 7

ชื่อผลงาน ภาพนี้-ไร้ซึ่งความหมาย-มากมายความรู้สึก

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 300 x 130 ซม.

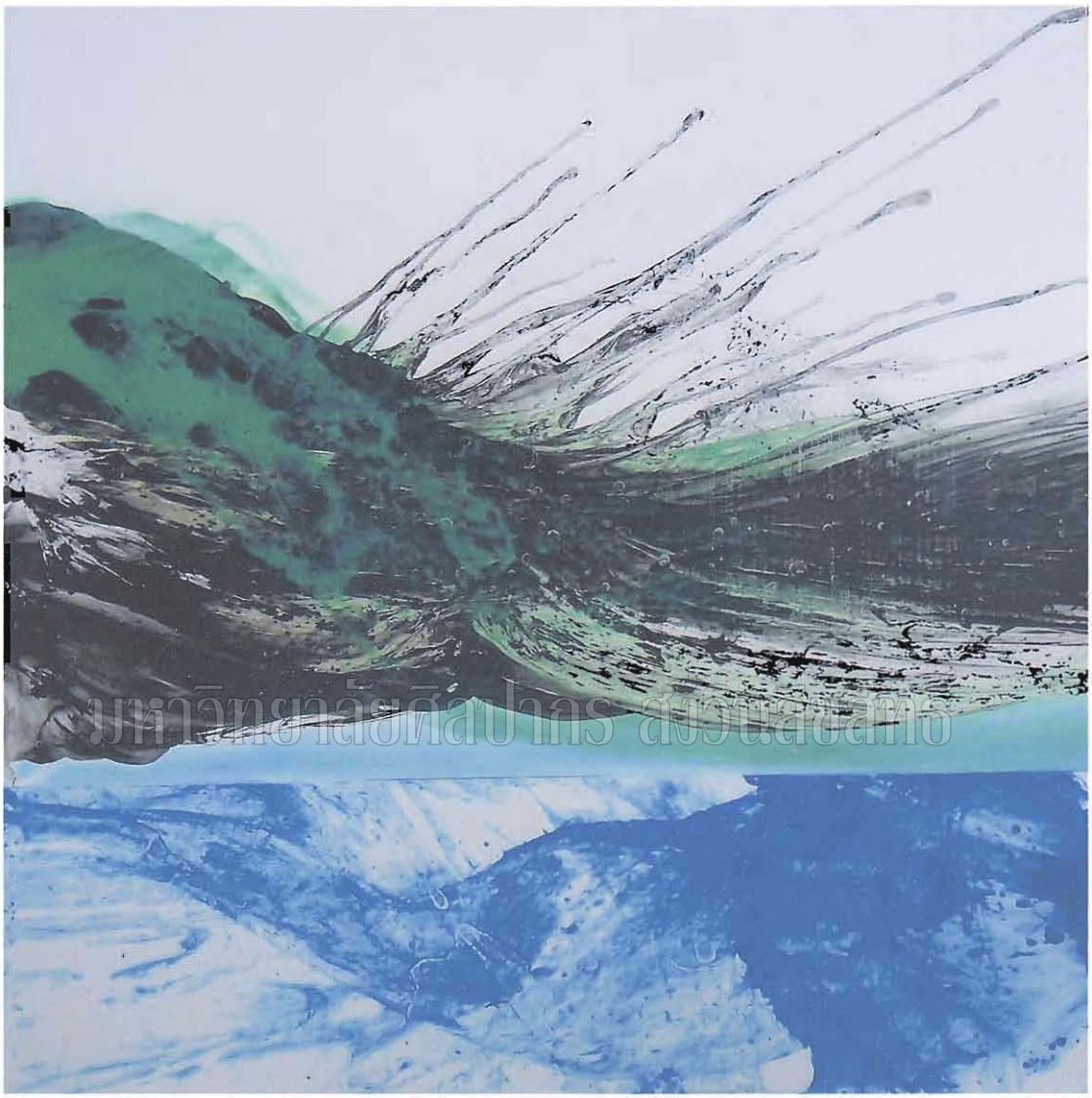

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 24 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 8

ชื่อผลงาน ระบำสายน้ำ-กับความงามของวารี

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 192 x 192 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 25 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 9

ชื่อผลงาน ตรงเส้นขอบฟ้า

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 192 x 192 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 26 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 10

ชื่อผลงาน ณ ริมฝีปากของหญิงสาว

เทคนิค สีน้ำมัน,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 200 x 235 ซม.

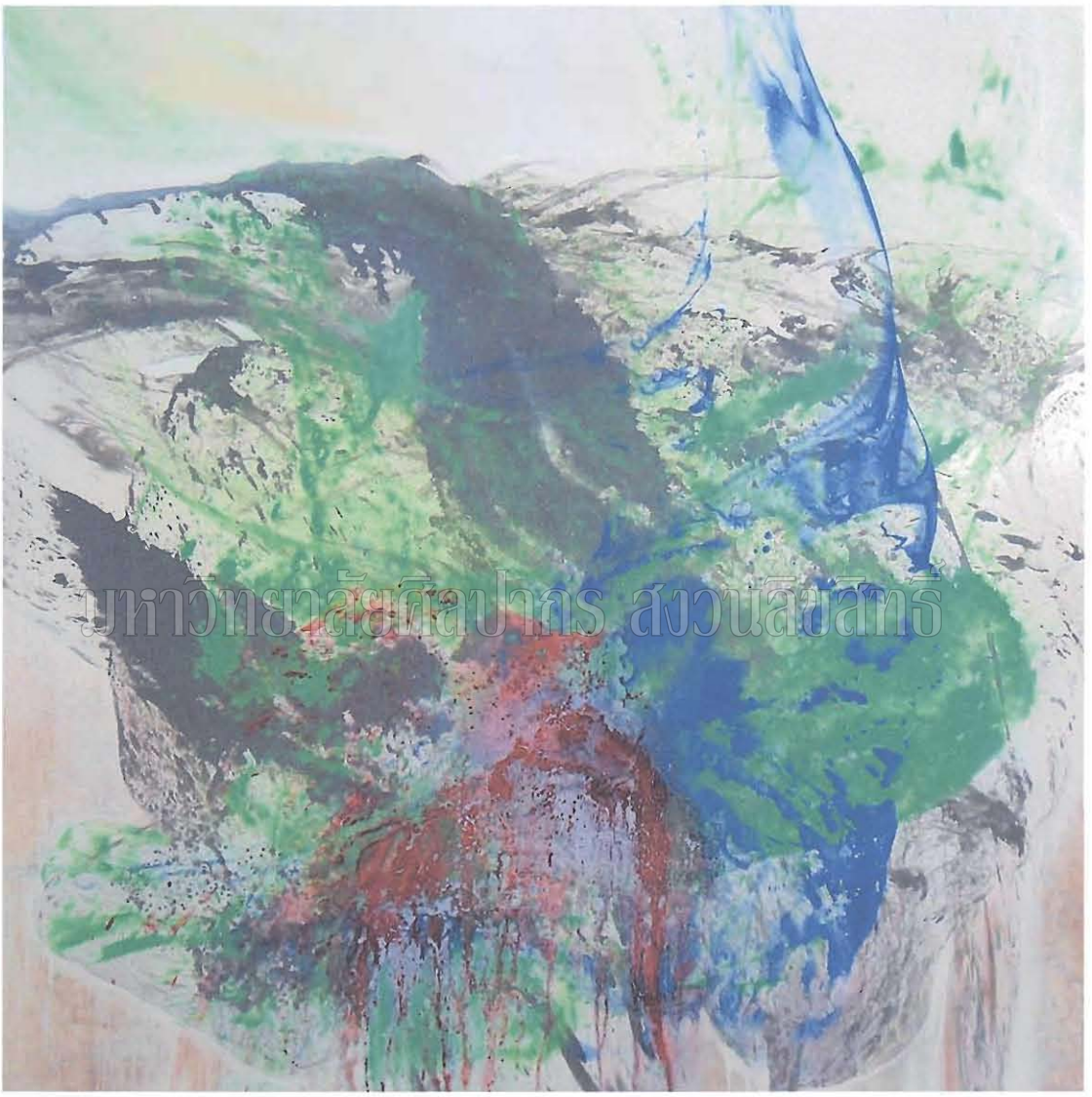

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 27 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 11

ชื่อผลงาน มองภาพนี้แล้วอย่าคิด ให้ความคิดเกิดเอง

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิก,น้ำยาเคลือบเงาบนผ้าใบ

ขนาด 200 x 200 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 28 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 12

ชื่อผลงาน พื้นที่แห่งกาลเวลา

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ขนาด 191 x 307.5 ซม.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ภาพที่ 29 ภาพผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์(ART THESIS) ชิ้นที่ 13

ชื่อผลงาน คีตกวี-ภาพ

เทคนิค สีน้ำมัน,สีอะคริลิกบนผ้าใบ

ขนาด 200 x 200 ซม.

บทที่ 5
สรุปและข้อเสนอแนะ

การทำงานศิลปะของข้าพเจ้า มีจุดเริ่มต้นมาจากแรงบันดาลใจที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ทางประสบการณ์และการรับรู้ทางสัจธรรมของโลกธรรมชาติ ความประทับใจในความงามที่บริสุทธิ์อันเรียกว่าเป็นสุทรียภาพ และการยอมรับในคุณค่าของการเป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์ยังต้องการและใฝ่หา เป็นที่มาแห่งการสร้างสรรค์ในเรื่องราวของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ โดยเหตุที่สิ่งธรรมชาติทั้งมวลต่างมีผลต่ออารมณ์และจิตใจ ในผลงานจึงมีความคิดในเรื่องของปรากฏการณ์ที่มีอยู่ในธรรมชาติ แสดงออกด้วยรูปทรงอิสระที่เต็มไปด้วยพื้นผิวแห่งความรู้สึกและเคลื่อนไหว โดยใช้การแสดงออกด้วยเทคนิคการราด การเทและการเช็ดสีเป็นสื่อ

รูปแบบที่ใช้ในการทำงานแสดงออกถึงความเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับแนวความคิด คือ รูปทรงที่ได้จากธรรมชาติ ได้แก่ การเคลื่อนไหวของกระแสน้ำ การเคลื่อนไหวของลม กำหนดให้เป็นรูปทรงอิสระผนึกประกอบกันเป็นกลุ่มมวลขนาดใหญ่ แสดงลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันในความหยาบ ละเอียด ขรุขระ และเบาบาง เพื่อให้เกิดผลในความเป็นมิติในตัวของผลงานเอง

การใช้เทคนิคราดสี เทสีและการเช็ดสี ให้ผลของการสร้างพื้นผิวในลักษณะต่างๆ เกิดคุณค่าทางด้านทัศนศิลป์ ถ่ายทอดและแสดงออกถึงเนื้อหาของผลงาน เกิดเป็นสภาพของปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์พึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญของการดำรงชีวิต ตลอดจนก่อให้เกิดแง่มุมความคิดทางปรัชญา ทางสัจจธรรมที่แท้จริงของกฎธรรมชาติที่เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และดับสลาย เกิดเป็นสภาพแวดล้อมที่แท้จริงที่มนุษย์ต้องการและใฝ่หา เป็นความงามที่บริสุทธิ์อันเป็นคุณค่าของสุนทรียภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อิทธิพลของสิ่งธรรมชาติที่มีแรงกระตุ้นต่ออารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ด้วยพลังซ่อนเร้น ปรากฏการณ์ที่อยู่ภายในผลงานได้ปรากฏออกมาตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งในรูปแบบเนื้อหาและเทคนิคการทำงาน และคาดการณ์ในอนาคตให้ผลงานต่อจากชุดนี้เป็นแนวทางที่จะคลี่คลายรูปแบบให้เป็นลักษณะนามธรรมให้มากขึ้น

การทำงานศิลปะของข้าพเจ้าในชุดศิลปนิพนธ์นี้ ไม่ว่าคุณค่าของผลสำเร็จจะอยู่ในระดับใด ผลงานของข้าพเจ้าก็คงจะเป็นตัวอย่างคุณค่าของปรากฏการณ์ทางธรรมชาติในส่วนหนึ่งที่

ปรากฏอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมของสังคมปัจจุบัน ด้วยสัจธรรมของธรรมชาติที่ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์และสร้างมุมมองความคิดเชิงปรัชญา

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

วิทย์ วิศเวทย์. ปรัชญาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2522, 6.

เทวี ประสาท. ศิลปะ : รากฐานแห่งการศึกษา. กรุงเทพฯ : สรรพสาส์น, 2546, 51.

วิทย์ วิศเวทย์. ปรัชญาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2522), 32.

นันวทวันมุนี. พุทธะและเซน. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2547, 78.

นันวทวันมุนี. พุทธะและเซน. กรุงเทพฯ : ไพลิน, 2547, 79.

Wikipedia. เซน [ออนไลน์],เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2554. เข้าถึงได้จาก

http://th.wikipedia.org/wiki/เซน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประวัติผู้ทำวิจัย

ชื่อ-สกุล นายถาวร พรรษา

เกิด 8 พฤศจิกายน 2525

ที่อยู่ 1124/8 ซอยลาดพร้าว ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

เบอร์โทรศัพท์ 087-9617321, 082-6560816

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2539 - โรงเรียนประถมบ้านแนงมุด จังหวัดสุรินทร์

พ.ศ.2542 - โรงเรียนมัธยมแนงมุดวิทยา จังหวัดสุรินทร์

พ.ศ.2546 - อาชีวะศึกษา ประกาศนียบัตร (จิตรกรรมสากล) ไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะกรุงเทพฯ

พ.ศ.2549 - ศิลปบัณฑิต (จิตรกรรมสากล) วิทยาลัยเพาะช่าง มทร. รัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

พ.ศ.2554 - ศิลปมหาบัณฑิต สาขาทัศนศิลป์ จิตรกรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

การทำงาน

พ.ศ.2550 -อาจารย์ประจำภาควิชาวิจิตรศิลป์ไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะกรุงเทพฯ

-ปัจจุบัน ศิลปินอิสระ และสอนศิลปะแก่บุคคลทั่วไป

แสดงงานเดี่ยว

พ.ศ.2552 - แสดงงานเดี่ยว "รูป-ลักษณ์ -นามธรรม" หอศิลป์ริมน่าน จ.น่าน

- แสดงงานเดี่ยว "จินตนาการ ฉับพลัน " Gossip Gallery กรุงเทพฯ

พ.ศ.2551 - แสดงงานเดี่ยว "จินตนาการ ควบแน่น " Hof Art Gallery กรุงเทพฯ

พ.ศ.2550 - แสดงงานเดี่ยว "ผูกพันธนาการ " Art Gorillas Art Gallery สยามสแควร์ กรุงเทพฯ

แสดงงานกลุ่ม

พ.ศ.2554 - แสดงงานนิทรรศการ "Five Artists Five Concepts" หอสมุดกลาง พระราชวังสนามจันทร์ จ.นครปฐม

- แสดงงานทัศนศิลป์ Art exhibition show ณ ลาน ห้างสรรพสินค้าเซนทรัลเวิร์ล กรุงเทพฯ

- ร่วมแสดงงานนิทรรศการทัศนศิลป์ "เปิดบ้านศิลปกรรม" หอศิลป์บรมราชกุมารี มศก.จ.นครปฐม

- ร่วมแสดงงานนิทรรศการ เอเชียพลัส ครั้งที่1"โลกสวยด้วยธรรมชาติ" ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิต์

- แสดงงาน "ไทย-เกาหลี : Bangkok-Korean Festival",ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ

- แสดงงานกลุ่ม "ห้อง Room variety" at Koi Gallery , สุขุมวิท 31, กรุงเทพฯ

พ.ศ.2553 - แสดงงาน "ข้างนอกข้างใน" โดย ถาวร พรรษา และ ฐิติพงศ์ พิริยะกิจ ดำรงกุล,หอศิลป์จามจุรี กรุงเทพฯ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

- แสดงงานนิทรรศการ "ในหลวงในดวงใจ" ครั้งที่ 3 โอพีกาเด้น กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "เส้นสายลายศิลป์ ถวายนวมินทร์มหาราชา" หอศิลป์ศูนย์อุทยานการเรียนรู้ จ.ยะลา

พ.ศ.2552 - แสดงงาน "The Language we Share" (ศิลปินรับเชิญ) Aorkanais Art Studio. กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "Art Exhibition", สถานฑูตอังกฤษในประเทศไทย กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "Retro Romance" Neuf Gallery กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "88 Gallery art exhibition, 88 Gallery กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "8 Noodle" Pittalew Art Gallery จ.แม่ฮ่องสอน

- แสดงงานนิทรรศการ "8 Noodle" Aorkanai's Art Studio.ลาดพร้าว 2 กรุงเทพฯ

พ.ศ.2551 - แสดงงานนิทรรศการ "O-Pen" 30 ศิลปิน Aorkanai's Art Studio ลาดพร้าว 2 กรุงเทพฯ

- แสดงงานนิทรรศการ "โลกคู่ขนาน (Parallel world) ครั้งที่ 1" The Pikture Gallery สุขุมวิท กรุงเทพฯ
- แสดงงานนิทรรศการ "NODE สุนทรียะทางศิลปะที่บดบังความอนาจาร" สีลมแกลเลอเลี่ย กรุงเทพฯ
- แสดงงานนิทรรศการ "Change" HOF art 3rd Anniversary Art exhibition รัชดาภิเษก กรุงเทพฯ

พ.ศ.2550 - แสดงงานกลุ่ม "Lazy day art exhibition" พหลโยธิน กรุงเทพฯ

พ.ศ.2549 - แสดงงาน"รวมน้ำใจศิลปินช่วยเหลือครูภาคใต้ " หอศิลปะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ
- แสดงงาน "Art thesis painting exhibition 2006" หอศิลป์เพาะช่าง กรุงเทพฯ

พ.ศ.2547 - แสดงงานนิทรรศการ "ศิลปกรรมเมืองทองธานี" อิมแพคฮอล์ เมืองทอง จ. นนทบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

- แสดงงานนิทรรศการศิลปะ "NODE" หอศิลป์มหาวิทยาลัยเพาะช่าง กรุงเทพฯ

พ.ศ.2546 - แสดงงานนิทรรศการ "Thaivichitsilp art exhibition" เมเจอร์รัชโยธิน กรุงเทพฯ